

SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI NAUKOWEJ
„KONFLIKTY W DZIEDZINIE OCHRONY ŚRODOWISKA,
ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM
OBSZARÓW NATURA 2000”

Pod pojęciem konfliktu rozumie się zjawisko społeczne, zatem – w węższym rozumieniu – także psychologiczne, socjologiczne, polityczne i prawne¹. Istota konfliktów w dziedzinie ochrony środowiska sprowadza się do sytuacji, w której pewna grupa podmiotów powiązana jest rodzajem stosunków o charakterze antagoni-
stycznym, obejmującym takie cechy, jak sprzeczne cele, wzajemnie wykluczające się interesy, wrogość emocjonalna², a przedmiotem konfliktu są z reguły różnice w systemach wartości oraz interesach wyrażanych przez członków tych grup w odniesieniu do działań organów administracji publicznej. Uczestnikami takich konfliktów są inwestorzy, władze publiczne, mieszkańcy (społeczność lokalna), organizacje ekologiczne, instytucje naukowe, elity polityczne czy media, którzy mają sprzeczne interesy i oczekiwania w zakresie nie tylko ochrony środowiska, lecz także ochrony zdrowia, ochrony lub powstania miejsc pracy, rozwoju infrastruktury (a więc rozwoju lokalnego/regionalnego). Konflikty te w dużej mierze mogą wynikać z braku lub niewystarczającej informacji; sprzeczności interesów (lub postrzegania ich jako sprzeczne); różnic wartości; niewłaściwych relacji między stronami konfliktu³. Konfliktom związanym z dostępem do informacji łatwo zapobiec, odpowiednio wcześniej powiadamiając społeczeństwo o celach i skutkach podejmowanych działań ochronnych i zachęcając je do udziału w postępowaniu. Natomiast konflikty interesów powstają na tle rywalizacji o dobra niepodzielne, występujące w niewystarczającej ilości lub mające zaspokoić sprzeczne potrzeby stron konfliktu. Kolejną grupę stanowią konflikty wartości w ochronie środowiska pojawiające się w związku z odmiennymi ocenami co do tego, co istotne i nieistotne, tego, co można zachować, i tego, co można poświęcić. Źródłem konfliktów może być także rywalizacja o po-

¹ Tak J. P. S u w a j, *Konflikt interesów w administracji publicznej. Zagadnienia wprowadzające*, [w:] *Nowe problemy badawcze w teorii prawa administracyjnego*, red. J. Boć, A. Chajbowicz, Wrocław: Kolonia Limited 2009, s. 460. Więcej na temat pojęcia i typologii konfliktu J. P. S u w a j, *Konflikt interesów w administracji publicznej*, Warszawa: Oficyna a Wolters Kluwer business 2009.

² E. O l ę d z k a - K o p r o w s k a, *Przyczyny konfliktów ekologicznych w społeczności lokalnej*, [w:] *Rola konsultacji i negocjacji społecznych w procedurze uzgadniania inwestycji zmieniających środowisko*, red. W. Lenart, Gdańsk: EKOKONSULT 2000, s. 88.

³ M. B u r c h a r d - D z i u b i ń s k a, *Ochrona środowiska jako przyczyna konfliktów na szczeblu lokalnym*, [w:] *Regionalne strategie rozwoju zrównoważonego*, red. S. Kozłowski, Białystok: Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko 2004, s. 487.

dłożu ambicjonalnym i brak chęci porozumienia, także na tle poglądów politycznych, nawet jeśli cele działania i oceny są zbieżne.

Zapobieganie tak zdefiniowanym konfliktom i rozwiązywanie sporów to zadanie dla organu administracji prowadzącego postępowanie w konfliktowej sprawie. W Polsce, podobnie jak w pozostałych krajach przystępujących do UE w dniu 1 maja 2004 r., szczególne konflikty wywołuje ustanawianie obszarów należących do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Istotą tej nowej formy ochrony jest zachowanie siedlisk i rzadkich gatunków we właściwym stanie ochrony. Ponieważ obszary Natura 2000, odmiennie od pozostałych form ochrony przyrody, nie wprowadzają zakazu gospodarczego wykorzystania gruntów znajdujących się w obszarze sieci, nie podlega na nich ograniczeniu działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka, jeżeli nie zagraża ona zachowaniu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin lub zwierząt ani nie wpływa w sposób istotny negatywnie na gatunki roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Zarówno ustanowienie obszarów przynależących do sieci, jak i tworzenie dla nich planów zadań ochronnych budzi liczne konflikty społeczne, związane przede wszystkim z brakiem wiedzy na temat tej formy ochrony oraz obawami związanymi z zahamowaniem rozwoju regionalnego/lokalnego.

Tym właśnie zagadnieniom, a zwłaszcza problematyce instrumentarium prawnego służącego rozwiązywaniu konfliktów związanych z tworzeniem i funkcjonowaniem prawnych form ochrony przyrody, poświęcona została 12. międzynarodowa konferencja naukowa polsko-czesko-słowacka, zorganizowana przez Zakład Prawa Ochrony Środowiska Instytutu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu oraz Towarzystwo Naukowe Prawa Ochrony Środowiska we Wrocławiu, reprezentowanych przez prof. Wojciecha Radeckiego, prof. Halinę Lisicką oraz dra Adama Habudę. Obrady konferencji odbyły się w dniach 7-9 września 2011 r. w Łądku Zdroju.

Organizatorzy konferencji skupili się nie tyle na zapewnieniu możliwości wygłoszenia referatów wszystkim uczestnikom, co na umożliwieniu szerokiej, wieloaspektowej dyskusji na zaplanowane tematy. Dyskusję, w której udział brali wszyscy uczestnicy obrad, poprzedzały referaty wprowadzające według następującego schematu: reprezentanta strony polskiej oraz gości ze Słowacji lub Czech. W ramach poszczególnych sesji poddano analizie Typologię konfliktów w ochronie środowiska (sesja I) przez aspekty podmiotowe konfliktów (Uczestnicy konfliktów w dziedzinie ochrony środowiska i ich interesy – sesja II) i kwestie proceduralne (Rola sądów przy rozstrzyganiu konfliktów w dziedzinie ochrony środowiska – teoria i praktyka – sesja III) po propozycje rozwiązań alternatywnych (Pozasądowe sposoby rozstrzygania konfliktów w dziedzinie ochrony środowiska – sesja IV). Należy pogratulować organizatorom takiego sposobu podejścia do tematu, dzięki któremu zarówno zagospodarowano wszystkie pola problemowe, jak i pozwolono na ożywioną dyskusję i wymianę poglądów, w tym także związaną z wątkami prawnoporównawczymi. Niewątpliwie udział reprezentantów nauk prawnych z innych państw znacznie wzbogacił obrady konferencji, pozwalając nie tylko na zapoznanie się z systemem prawnej ochrony przyrody i ochrony praw podmiotowych w systemach prawnych Czech i Słowacji, ale także na formułowanie uwag *de lege ferenda*. Brawurowe tłumaczenia simultaniczne prof. Wojciecha Radeckiego, wraz z jego komentarzami, dodatkowo

uatrakcyjniły formułę obrad. Podczas obrad referaty wprowadzające w tematykę danej sesji wygłosili: prof. Halina Lisicka i dr Adam Habuda oraz Vojtěch Stejskal (sesja I), prof. Aleksander Lipiński i Filip Dienstbier (sesja II), dr Magdalena Bar oraz Milan Damohorsky (sesja III), dr Anna Haładyj i Milan Pekarek (sesja IV).

Organizacji kolejnej z tego cyklu konferencji podjęli się przedstawiciele Uniwersytetu Karola w Pradze. Konferencja ta, zatytułowana „Ochrona dziedzictwa światowego, przyrodniczego i kulturalnego. Dydaktyka prawa ochrony środowiska” odbędzie się jesienią 2012 r. w Pradze.

Anna Haładyj
Katedra Prawa Zarządzania Środowiskiem KUL

**SPRAWOZDANIE Z XII DOROCZNEJ
MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ
STOWARZYSZENIA EDUKACJI ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ
PT. „TEORIA NAUK ADMINISTRACYJNYCH
– AKTUALNOŚĆ DZIEŁA
PROFESORA JERZEGO STEFANA LANGRODA”**

W dniach 22-25 września 2011 roku odbyła się w Paryżu XII Doroczna Międzynarodowa Konferencja Naukowa Stowarzyszenia Edukacji Administracji Publicznej, zatytułowana „Teoria nauk administracyjnych – aktualność dzieła profesora Jerzego Stefana Langroda”. Miejscem obrad była Stacja Naukowa Polskiej Akademii Nauk w Paryżu, 74 rue Lauriston. Wybór Paryża na miejsce Konferencji został podyktowany okolicznością powstania większości prac naukowych prof. Langroda właśnie w Paryżu.

Organizatorami Konferencji, oprócz Stowarzyszenia Edukacji Administracji Publicznej, byli: Międzynarodowy Instytut Nauk Administracyjnych w Brukseli, Polska Akademia Nauk Stacja Polska w Paryżu i Oddział w Lublinie, Uniwersytet Jagielloński, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Uniwersytet w Białymstoku, Społeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania w Łodzi, Wyższa Szkoła Administracji Publicznej w Białymstoku, Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, Katedra i Zakład Zdrowia Publicznego Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, Uniwersytet Rzeszowski oraz Fundacja Instytut Spraw Administracji Publicznej w Lublinie.

Celem Konferencji była prezentacja teorii nauk administracyjnych w świetle dorobku naukowego prof. Jerzego Stefana Langroda.

Profesor Jerzy Stefan Władysław Langrod urodził się 20 września 1903 r. w Krakowie, zmarł 24 grudnia 1990 r. w Paryżu. Prowadził działalność naukową, dydaktyczną, społeczną. Jest autorem licznych prac z zakresu prawa administracyjnego, nauki administracji, nauki organizacji i zarządzania oraz prakseologii. Jego dorobek, opu-